

Republica Moldova
HOTĂRÎRE
În numele Legii

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Instanța compusă din
Președinte de ședință, judecător
Grefier

Vitalii Ciumac
Sandra Tocilă

examinînd în ședință de judecată publică acțiunea intentată la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Igor Hlopețchi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu participarea terțului Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității privind contestarea actelor administrative,

A C O N S T A T A T :

Reclamantul Igor Hlopețchi s-a adresat în instanța de judecată cu cererea de chemare în judecată nominalizată. În motivarea acțiunii a indicat că, la 10 iunie 2022, Hlopețchi Igor Pavel a fost notificat prin scrisoarea CNAS nr. 5291 despre faptul că în temeiul deciziei CTAS sect. Rîșcani 07.06.2022 de schimbare (stopare) a pensiei începând cu 30.12.2019, a fost suspendată plata pensiei pentru vechime în muncă și plata alocației de stat pentru merite deosebite față de stat, a fost suspendată.

Așadar, autoritatea a emis trei acte administrative ilegale defavorabile cu caracter ilegal: - decizia din 07 iunie 2022 de schimbare a pensiei prin suspendare începând cu 30.12.2019; - decizia din 08 iunie 2022 privind suspendarea plății alocației de stat pentru merite deosebite față de stat; - decizie (demers) cu nr.65 din 09.06.2022 privind identificarea sumelor cu titlu de alocații lunare primate necuvenit; -decizie (proces-verbal) nr.66 din 09.06.2022 privind recuperarea pensiei în mărime de 367 363,14 lei.

Drept critici sumare de legalitate a actului administrativ contestat, reclamantul invocă următoarele.

Primo - autoritatea pârâtă a tratat reclamantul în mod discriminatoriu, încălcând un drept absolut recunoscut de Constituție la art. 47. Legea materială nu prevede posibilitatea schimbării (stopării) achitării pensiei.

Secundo - prevederile articolelor 2 din și art. 13 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, punctele 57, 61 alin.(3) și 68-70 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.165 din 21 martie 2017 nu oferă dreptul discreționar CTAS sect. Rîșcani de a stopa plata pensiei.

Tertio - actele administrative suspendarea cărora se solicită nu sunt semnate/contrasemnate de persoanele indicate în art. 121 și 122 Codul administrativ. Prin urmare, se atestă că, actele contestate au fost emise de o structură internă (fără personalitate juridică) a CNAS în numele ultimei și semnată de angajatul acesteia, în pofida faptului că funcțiile de semnare îi revin conducătorului autorității adică directorului CNAS.

Quatro - Ordiul IGP al MAI nr. 717 ef., nu este anulat sau revocat în partea ce ține de pct. 2-4, ceea ce denotă că actele CTAS și CNAS sunt vădit ilegale. Astfel, nu încapă îndoială că Lucia Jantovan și-a depășit vădit atribuțiile de serviciu, ceea ce a culminat cu emiterea unor acte administrative ilegal, care sunt de natură să cauzeze reclamantului daune în proporții considerabile. Or, stoparea achitării pensiei, afectează un drept vital recunoscut de constituție.

Sintetizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, se impune concluzia că soluția dezideratul despre admiterea cererii de de chemare în judecată.

Stoparea achitării pensiei și indemnizației pentru merite deosebite față de stat, va leza grav dreptul constituțional al reclamantului la protecția proprietății.

În susținerea poziției enunțate, reclamantul reiterează prevederile art. 7 alin. (1) al Legii privind sistemul public de pensii nr.156 din 14 octombrie 1998, dovada stagiului de cotizare se face pe baza datelor din contul personal, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public al asigurărilor sociale.

Art.8 alin.(1) și alin.(2) aceleiași legi, indică că, baza de calcul al pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate, valorizat la momentul stabilirii pensiei. Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuțiilor plătite în perioadele contributive, cotele de contribuții stabilite prin lege pentru aceste perioade și numărul total de luni de cotizare. Formula de calcul al venitului mediu lunar asigurat este redată în anexa nr.1, parte integrantă a prezentei legi.

Potrivit pct.68-70 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor nr.165 din 21.03.2017, stagiul de cotizare se confirmă în baza documentelor eliberate de la locul de muncă, serviciu, studii sau alte activități care se includ în stagiul de cotizare ori a documentelor eliberate de organizațiile ierarhic superioare, precum și de instituțiile de arhivă.

Reieșind din Hotărârea nr.4 din 27 ianuarie 2000 a Curții Constituționale „Privind controlul constituționalității unor prevederi din legile care reglementează asigurarea cu pensii a judecătorilor, procurorilor, anchetatorilor Procuraturii și funcționarilor publici”, diminuarea cuantumului sau suspendarea plății pensiei sunt posibile numai în cazurile în care la stabilirea ei au fost comise abuzuri sau alte încălcări ale legii.

Schimbările ce vizează condițiile de plată a pensiilor pentru judecători, procurori, anchetatorii Procuraturii și funcționarii publici, stabilite până la 5 intrarea în vigoare a Legii nr. 522 din 28 iulie 1999 cu privire la modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative,

instituite de către legiuitor, contravine art. 47 alin. (2) și art. 76 din Constituție și principiului respectării drepturilor dobândite anterior în mod licit.

Totodată, prin Hotărârea nr.27 din 20 decembrie 2011 a Curții Constituționale „Privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați”, au fost declarate neconstituționale art. II și pct. 7 și 9 ale art.III din Legea nr.56 din 09 iunie 2011 „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative” ce se referă la modificarea art. 26, 31, 32, 32/1,32/2,32/3,33 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 „Cu privire la statutul judecătorului” și în partea referitoare la art. 46/1 al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 „Privind pensiile de asigurări sociale de stat”.

Curtea Constituțională a reținut că un drept social poate fi obiectul protecției constituționale garantate de art.46 și art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană numai în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are o valoare economică. Aplicativ la prezenta cauză un drept patrimonial dobândit ar însemna dreptul la pensia ce se află în plată, care deja are o valoare economică și astfel constituie un drept de proprietate al persoanei.

Reclamantul Igor Hlopețchi a dobândit licit dreptul constituțional odată cu acordarea pensiei pentru vechime în muncă, iar drepturile nu pot fi diminuate printr-o decizie a CNAS sau CTAS după caz.

Relevantă este jurisprudența uniformizată și anume speța: Dumbrăveanu Alexandru 3ra-857/21, unde a fost recunoscută ilegalitatea stopării pensiei și indemnizației pentru merite deosebite față de stat.

Mai mult, în raport cu reclamantul se admite un abuz de drept și discriminare, or, din numărul total de persoane care îmbină statutul de salariat cu cel de pensionar, doar reclamantul este tratat în mod diferit, scopul final fiind constrângerea acestuia ca ultimul să demisioneze.

Solicită reclamantul a admite cererea depusă de Igor Hlopețchi; A anula ca fiind ilegală decizia CNAS din 07 iunie 2022 de schimbare (stopare) a pensiei prin suspendare începând cu 30.12.2019; A anula ca fiind ilegală decizia CTAS sect. Rîșcani din 08 iunie 2022 privind suspendarea plății alocației de stat pentru merite deosebite față de stat; A anula ca fiind ilegală decizia (demers) CTAS sect. Rîșcani cu nr. 65 din 09.06.2022 privind identificarea sumelor cu titlu de alocații lunare primite necuvenit; A anula ca fiind ilegală decizia (proces-verbal) CTAS sect. Rîșcani nr. 66 din 09.06.2022 privind recuperarea pensiei în mărime de 367 363,14 lei; A anula ca fiind ilegală decizia CNAS asupra cererii prealabile; A obliga CNAS și CTAS sect Rîșcani să emită decizia de achitare în beneficiului lui Igor Hlopețchi a penalității de întârziere sau dobânzii după caz, pentru reținerea ilegală a pensiei și a alocației de stat pentru merite deosebite față de stat; A obliga CNAS și CTAS sect Rîșcani să emită decizia de achitare în beneficiului lui Igor Hlopețchi a sumei de 20 000 (douăzeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin activitatea administrativă ilegală.

Prin Încheierea din 22.02.2023 s-a declarat inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Hlopețchi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale s. Rîșcani cu participarea terțului Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității privind contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului cauzat în partea ce ține de pretențiile privind repararea prejudiciului moral și pretențiilor îndreptate față de copîrîtul Casa teritorială de Asigurări Sociale s. Rîșcani. (f.d. 103-104)

În ședința de judecată reclamantul Igor Hlopețchi, a susținut pretențiile din cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea integrală a acestora.

În referință pârâțul Casa Națională de Asigurări Sociale din RM nu a recunoscut pretențiile reclamantului din cererea de chemare în judecată și a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată, poziția motivată a autorității pârâte fiind expusă în referință.

În ședința de judecată pârîțul Casa Națională de Asigurări Sociale, reprezentant în bază de procură Andrei Bulgaru nu a susținut pretențiile din cererea de chemare în judecată și a solicitat respingerea acestora ca neîntemeiată din motivele invocate în referință.

Terțul Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, fiind citat în mod legal și repetat despre data și ora ședinței de judecată, nu s-a prezentat la ședință, motiv din care instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia. (f.d. 14, 86)

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.189 alin.1 și 2 din Codul Administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Cercetînd înscrisurile anexate la materialele cauzei, instanța de judecată atestă că, autoritatea pârîtă, prin intermediul Casei teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, la 07.06.2022 a emis Decizia nr.2022/92/1/41360 privind suspendarea plății alocației de stat pentru merite deosebite față de stat în beneficiul lui Igor Hlopețchi. (f.d. 89)

La 07 iunie 2022 Casa Națională de Asigurări Sociale a emis Decizia nr.2022/92/44927 de schimbare a pensiei, fiind dispusă suspendarea/încetarea pensiei pentru limită de vârstă achitată lui Igor Hlopețchi din 30.12.2019. (f.d. 90)

Totodată Comisia privind recuperarea sumelor cu titlu de prestații sociale încasate necuvenit din cadrul CTAS Rîșcani, a decis: suma de 367 363,12 lei urmează a fi recuperată pe contul CNAS de către Hlopețchi Igor, fapt consemnat în procesul-verbal nr.66 din 09.06.2022. (f.d. 88)

La 09 iunie 2022 CTAS sect. Rîșcani a înaintat către Casa Națională de Asigurări Sociale demersul nr.65 privind identificarea sumelor cu titlu de alocații lunare, primite necuvenit de către Igor Hlopețchi în sumă de 1162,90 lei. (f.d. 87)

Nefiind de acord c răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale, la 09 iunie 2022 Igor Hlopețchi a depus cerere prealabilă în adresa autorității pârâte, solicitînd anularea actului administrativ cu caracter individual ilegal al CNAS, prin care a fost dispusă suspendarea achitării pensiei lui Igor Hlopețchi și obligarea restituirii pensiei primite pretins neregulamentat începînd cu 30.12.2019 pînă la data emiterii actului administrativ; repunerea lui Igor Hlopețchi în situația anterioară; emiterea actului administrativ favorabil de achitare din contul CNAS în beneficiul lui Igor Hlopețchi a penalității de întîrziere sau dobînzii după caz pentru reținerea ilegală a pensiei; repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 20 000 lei. (f.d. 41, 55)

Soluția Casei Naționale de Asigurări Sociale privind încetarea achitării pensiei pentru limită de vârstă achitată lui Igor Hlopețchi și decizia de recuperare a sumelor achitate necuvenit a fost comunicată reclamantului prin scrisoarea nr.5291 din 10.06.2022. (f.d. 91)

Se mai reține că la 13 iunie 2022 Igor Hlopețchi a depus în adresa Casei Naționale de asigurări Sociale o cerere prealabilă suplimentară la cererea prealabilă din 09.06.2022. (f.d. 56-57)

Examinînd cererea prealabilă depusă la 09 iunie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale, prin răspunsul nr.1237 din 16 iunie 2022 a respins cererea prealabilă, menționînd că actul administrativ individual ce a servit drept temei de stabilire a pensiei a fost anulat ceea ce duce la nulitatea actului administrativ de stabilire a pensiei. (f.d. 42-43, 58-59)

Prin răspunsul nr.4920 din 08.07.2022 Casa Națională de Asigurări Sociale a comunicat lui Igor Hlopețchi despre lipsa restricțiilor la beneficierea de pensie concomitent cu salariu, cu anumite excepții prevăzute expres de Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii (condiția încetării activității în funcția respectivă). (f.d. 60)

Astfel, instanța de judecată reține următoarea situație de fapt: reclamantului Igor Hlopețchi i-a fost stabilită pensie pentru vechime în muncă începînd cu 30.12.2019, decizia CNAS de stabilire a pensiei avînd la bază Ordinul IGP nr.717 ef din 20.12.2019 privind încetarea raporturilor de serviciu cu Igor Hlopețchi.

Conform art.2 alin.1 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23.06.1993 Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au dreptul la pensie li se stabilește pensie *după eliberare din serviciu*.

Corespunzător, pornind de la faptul că Igor Hlopețchi a fost *eliberat din serviciu*, întru executarea Ordinului IGP nr.717 ef din 20.12.2019, Casa Națională i-a stabilit reclamantului spre achitare pensie pentru vechime în muncă, începînd cu 30.12.2019.

Ulterior Ordinul IGP nr.717 ef din 20.12.2019 a fost contestat de Igor Hlopețchi în instanța de judecată și prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 21.10.2020, menținută prin Încheierea Curții Supreme de Justiție din 10.02.2021, pct.1 din Ordinul IGP nr.717 a fost anulat, iar IGP a fost obligat să-l repună pe Igor Hlopețchi în funcția deținută anterior.

Respectiv, actul administrativ - Ordinul IGP nr.717 ef din 20.12.2019, care a stat la baza emiterii Deciziei de stabilire a pensiei în privința lui Igor Hlopețchi, a fost anulat, iar reclamantul a fost repus în funcție, circumstanță ce a determinat Casa Națională de Asigurări Sociale să întrerupă achitarea pensiei și să dispună recuperarea sumelor achitate necuvenit reclamantului pentru perioada în care a fost eliberat din serviciu, or reclamantul nu mai întrunea condiția legală de la art.2 alin.1 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23.06.1993 și anume – nu mai era eliberat din serviciu fiind repus în funcție în temeiul hotărîrii judecătorești .

În această ordine de idei, reieșind din neîntrunirea de către Igor Hlopețchi a condițiilor legale pentru a beneficia de pensie, instanța de judecată conchide că autoritatea pîrîtă în mod legal și întemeiat a dispus încetarea achitării acesteia.

Conform art.21 alin.2 din Legea cu privire la veterani nr.190 din 08 mai 2003, au dreptul la alocație nominală beneficiarii de pensii, stabilite conform legislației naționale, și beneficiarii de alocații sociale de stat, stabilite conform Legii nr.499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, încadrați în următoarele categorii:

a) persoanele decorate cu distincții de stat în temeiul Legii nr.1123-XII din 30 iulie 1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova;

b) persoanele decorate cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S. echivalate cu distincțiile de stat ale Republicii Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr.533-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S.

Astfel, pornind de la pierderea statutului de beneficiar de pensie de către Igor Hlopețchi, se constată pierderea în mod subsecvent și a alocației nominale pentru merite deosebite față de stat conform normei legale indicate mai sus.

Respectiv, aplicând prevederile legale enunțate mai sus la circumstanțele speței, instanța de judecată conchide asupra legalității acțiunilor Casei Naționale de Asigurări Sociale în coraport cu reclamantul, or ultimului i-a fost achitată pensia și alocația lunară necuvenită pentru perioada 30.12.2019-07.06.2022.

Conform art.150 alin.1, 4 din Codul Administrativ, prestațiile deja acordate se restituie dacă un act administrativ individual a fost rectificat, retras, revocat sau anulat din cauza unei erori evidente ori a devenit nevalabil în condițiile art. 138 alin. (4) lit b). Prestațiile acordate în servicii și cele materiale se restituie în bani. Decizia de restituire se emite de autoritatea publică care a decis în privința rectificării, retragerii, revocării sau anulării actului administrativ individual. Dacă actul administrativ individual a devenit nevalabil ca urmare a survenirii unei condiții de dizolvare, atunci competența îi aparține autorității publice care a emis actul administrativ.

Casa Națională de Asigurări Sociale, ca urmare a restabilirii lui Igor Hlopețchi în funcție și pierderii calității de beneficiar al pensiei, a dispus în mod întemeiat inițierea procedurii de recuperare a sumelor achitate în mod neîntemeiat pentru perioada 30 decembrie 2019 până la 07 iunie 2022.

Corespunzător instanța de judecată nu reține un careva temei legal de admitere a pretențiilor înaintate de Igor Hlopețchi, or acțiunile autorității pârâte corespund cadrului legal aplicabil.

Conform art. 224 alin.1 lit.f) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

Conform art. 93 alin.1-3 Cod Administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În acest sens instanța de judecată, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, consideră necesar a respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de Igor Hlopețchi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, or pârâtul prin argumentele și probele anexate la materialele cauzei a demonstrat în ședința de judecată legalitatea acțiunilor sale.

În temeiul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.224 alin.1 lit.f), 225 din Codul administrativ, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Igor Hlopețchi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu participarea terțului Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității privind contestarea actelor administrative, ca neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani).

Președinte de ședință, judecător

Vitalii Ciumac